

Διαδρομές στη διδασκαλία της νέας ελληνικής
Διαδρομές στη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας

Προτάσεις διδασκαλίας «Παραγωγή προφορικού λόγου»

Κατερίνα Νικολαΐδου

Abstract

The chapter on Speaking skills initially presents basic theoretical background on the development of speaking skills for learners of a foreign/second language. It then provides several activities for the teaching of speaking skills to learners of Greek as an L2. These activities are designed for different language proficiency levels and learner groups and can be used for preparing learners to take the exam for the Certificate of Attainment in Greek.

Περιεχόμενο έργου

Το κεφάλαιο με τίτλο Παραγωγή προφορικού λόγου αναπτύσσει αρχικά σύντομη θεωρία που αφορά στους τρόπους ανάπτυξης/καλλιέργειας της παραγωγής προφορικού λόγου στους μαθητές. Στη συνέχεια παραθέτει ασκήσεις/δραστηριότητες για διαφορετικά επίπεδα και ομάδες μαθητών οι οποίες είναι κατάλληλες για την εξάσκηση των μαθητών στον προφορικό λόγο αλλά και για την προετοιμασία τους για το πιστοποιητικό ελληνομάθειας.

Εισαγωγή

Η παραγωγή προφορικού λόγου αποτελεί μια σύνθετη διαδικασία η οποία είναι ιδιαίτερα απαιτητική για τον μαθητή μιας ξένης γλώσσας. Συνδυάζει γνωσιακές δεξιότητες για το σχεδιασμό του μηνύματος που επιθυμεί να επικοινωνήσει ο ομιλητής, γλωσσικές δεξιότητες για τη διαμόρφωση της φράσης/πρότασης που θα εκφέρει και φωνητικές/αρθρωτικές δεξιότητες για την παραγωγή του εκφωνήματος (ΚΕΠΑ 2005). Η αποτελεσματικότητά του σε επικοινωνιακό επίπεδο βασίζεται στην κατάλληλη χρήση λεξιλογίου, γραμματικών δομών και φωνητικών/φωνολογικών στοιχείων αλλά και στην προσαρμογή τους ανάλογα με την επικοινωνιακή περίσταση. Επιπλέον, επηρεάζεται άμεσα από τη σχέση και διάδραση μεταξύ ομιλητή και ακροατή καθώς και από περιβαλλοντολογικούς παράγοντες όπως, για παράδειγμα, την παρουσία θορύβου στο χώρο της συνομιλίας. Έτσι, ο ομιλητής χρειάζεται να αξιολογεί σε πραγματικό χρόνο την επικοινωνιακή περίσταση καθώς και τις ανάγκες και γνώσεις του ακροατή σε σχέση με το αντικείμενο της ομιλίας έτσι ώστε να μεταβάλει κατάλληλα το λόγο του (π.χ. επίσημο-ανεπίσημο ύφος, λεπτομερή παράθεση πληροφοριών όταν ο ομιλητής δεν γνωρίζει το αντικείμενο, κατάλληλη εστίαση στην καινούρια πληροφορία κτλ). Επιπλέον, σε δυσμενείς συνθήκες επικοινωνίας, π.χ. σε περιβάλλον θορύβου, ή, για παράδειγμα, σε περίπτωση συνομιλίας με άτομα με άλλο γλωσσικό υπόβαθρο ή με άτομα με πρόβλημα ακοής, χρειάζεται να προσαρμόσει κατάλληλα τόσο τη δομή του εκφωνήματος όσο και την παραγωγή του. Ο προφορικός λόγος υπόκειται επίσης σε σημαντικούς χρονικούς περιορισμούς, δηλαδή την ανάγκη για άμεση ή γρήγορη εκφορά λόγου που να χαρακτηρίζεται από ευχέρεια έτσι ώστε να μη χάσει το ενδιαφέρον του ο ακροατής και ταυτόχρονα να μη χάσει ο ομιλητής τη σειρά του και, κατά συνέπεια, τη δυνατότητα ομιλίας σε μια συζήτηση.

Όλες αυτές οι ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν τον προφορικό λόγο καθιστούν τη διδασκαλία του ιδιαίτερα σημαντική και απαιτητική στην ξενόγλωσση τάξη.

Τρόποι ανάπτυξης/καλλιέργειας της παραγωγής προφορικού λόγου στους μαθητές

Για την ανάπτυξη κατανοητού (comprehensible) και καταληπτού (intelligible) προφορικού λόγου προϋπόθεση αποτελεί η εκμάθηση κατάλληλου λεξιλογίου, γραμματικών δομών και προφοράς από το μαθητή. Με βάση το επικοινωνιακό πλαίσιο διδασκαλίας της ξένης γλώσσας, οι βασικές κατηγορίες δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία αυτών των στοιχείων της γλώσσας είναι:

(α) ελεγχόμενες, δηλαδή δραστηριότητες κλειστού τύπου που έχουν σχεδιαστεί για εξάσκηση σε ένα συγκεκριμένο φαινόμενο (π.χ. ανάγνωση διαλόγου με το γλωσσικό στοιχείο προς εξάσκηση, μηχανιστικές ασκήσεις (drills)),

(β) καθοδηγούμενες: δραστηριότητες που δίνουν έμφαση σε ένα συγκεκριμένο φαινόμενο, αλλά επιτρέπουν μια καλά δομημένη επικοινωνιακή ανταλλαγή πληροφορίας όπου ο μαθητής έχει κάποιο έλεγχο ή επιλογή, π.χ. *άσκηση πληροφοριακού κενού*, και

(γ) επικοινωνιακές: ασκήσεις ανοικτού τύπου στις οποίες ο μαθητής δίνει σημασία και στο φαινόμενο που χρειάζεται να εξασκήσει αλλά και στο γενικότερο επικοινωνιακό περιεχόμενο (βλ. π.χ. Celce Murcia et al (1996)).

Αυτή η τυπολογία δραστηριοτήτων στοχεύει (α) στην παραγωγή λόγου που χαρακτηρίζεται από ακρίβεια μέσω της έμφασης που δίνεται σε συγκεκριμένο γλωσσικό φαινόμενο κάθε φορά, και (β) στη βελτίωση της ευχέρειας στο λόγο μέσω της προοδευτικής εξάσκησης σε πιο ελεύθερη επικοινωνία καθώς προχωρά ο μαθητής από τις ελεγχόμενες, στις καθοδηγούμενες και επικοινωνιακές δραστηριότητες. Έτσι, ο καθηγητής μπορεί να χρησιμοποιήσει τις παραπάνω κατηγορίες δραστηριοτήτων για να διδάξει τα απαραίτητα στοιχεία της γλώσσας σε κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας. Για την περαιτέρω καλλιέργεια του προφορικού λόγου, ωστόσο, μπορεί να χρησιμοποιήσει ποικίλες δραστηριότητες που δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην ευχέρεια.

Οι δραστηριότητες αυτές είναι πιο αποτελεσματικές όταν δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές: (α) να μιλούν όσο το δυνατόν περισσότερο, (β) να συμμετέχουν όλοι και κατά το δυνατόν ισόποσα στην (συν)ομιλία, (β) να έχουν ενδιαφέρον για το θέμα συζήτησης και

κίνητρο για να συμμετέχουν στη συζήτηση, (δ) να χρησιμοποιούν γλώσσα κατάλληλη για το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους (Ur 2007:120). Έτσι, ο καθηγητής χρειάζεται να επιλέγει ή να προσαρμόζει τις δραστηριότητες με στόχο τα θέματα να βασίζονται στα ενδιαφέροντα των μαθητών του ενώ οι δομές και το λεξιλόγιο, που απαιτείται, να είναι γνωστά και σχετικά εύκολα. Επιπλέον, χρειάζεται να δίνει την ευκαιρία για συμμετοχή σε μαθητές που έχουν αναστολές και δεν επιθυμούν να αντικρύσουν ένα ευρύτερο κοινό. Αυτό μπορεί να το επιτύχει σχεδιάζοντας δραστηριότητες που τους επιτρέπουν να μιλήσουν μέσα στο πλαίσιο μικρής ομάδας ή χρησιμοποιώντας ασκήσεις που είναι καλά δομημένες και προετοιμασμένες από το μαθητή. Χρειάζεται επίσης να δίνει κατάλληλες οδηγίες και να ελέγχει τη ροή κάθε δραστηριότητας έτσι ώστε να δίνει ανατροφοδότηση, όταν το κρίνει κατάλληλο, να βοηθά σε περιπτώσεις δυσκολίας και μεγάλων παύσεων χωρίς όμως να κυριαρχεί στη δραστηριότητα και να αποτρέπει τη χρήση της μητρικής γλώσσας μεταξύ ομόγλωσσων μαθητών (Ur 2007, Harmer 2004).

Μερικά από τα κύρια χαρακτηριστικά των ασκήσεων για την καλλιέργεια του προφορικού λόγου είναι:

(α) μπορούν να εμπλέκουν ένα μαθητή, ζεύγη μαθητών, μικρές ή μεγάλες ομάδες μαθητών.

(β) συχνά εμπεριέχουν έναν χρονικό περιορισμό, π.χ. μονόλογο ή παιχνίδι ρόλων για 2 λεπτά. Επιπλέον μπορεί να είναι έτσι δομημένες ώστε να εμπεριέχουν μια μεταβολή στο χρονικό περιορισμό, π.χ. στην αρχή να επιτρέπουν στο μαθητή να μιλήσει:

(ι) για περισσότερο χρόνο (π.χ. 3 λεπτά) και σταδιακά να περιορίζουν το χρόνο ομιλίας του πάνω στο ίδιο ή άλλο θέμα (π.χ. 2 ή 1 λεπτό) με στόχο την ανάπτυξη της ευχέρειας ή

(ιι) για λιγότερο χρόνο (π.χ. 1 λεπτό) και σταδιακά να αυξήσουν το χρόνο ομιλίας (π.χ. 2 ή 3 λεπτά) με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη του προφορικού λόγου.

(γ) μπορούν να παρέχουν εξάσκηση σε σύντομη ομιλία, π.χ. μικρές φράσεις σε ένα σύντομο διάλογο, ή να προάγουν την εκτενή ομιλία (π.χ. παρουσίαση, διάλεξη).

(δ) μπορούν να εστιάζουν στην περιγραφή, ανάπτυξη, επιχειρηματολογία ενός θέματος ή στην επιτέλεση μιας ενέργειας, π.χ. λύση προβλήματος.

(ε) μπορούν να εστιάζουν:

(ι) στη διαδραστική συζήτηση (interactional talk), δηλαδή να δίνουν την ευκαιρία στους μαθητές να χρησιμοποιήσουν τη γλώσσα για να επικοινωνήσουν σε ένα κοινωνικό πλαίσιο, π.χ., να εξασκήσουν τύπους ευγένειας, τη χρήση της γλώσσας για να ευχαριστήσουν το συνομιλητή, να ζητήσουν συγγνώμη, να χαιρετίσουν κτλ., ή

(ιι) στη συζήτηση για συναλλαγή (transactional talk), δηλαδή να δίνουν την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν τη γλώσσα για να επικοινωνήσουν συγκεκριμένες πληροφορίες, π.χ. δελτίο ειδήσεων, περιγραφές, οδηγίες κτλ.

(στ) μπορούν να δίνουν την ευκαιρία στους μαθητές να μιλήσουν σε συγκεκριμένη επικοινωνιακή περίπτωση υιοθετώντας διαφορετικούς ρόλους, σχέσεις μεταξύ των συνομιλητών, εκφράζοντας συναισθήματα κτλ.

Μερικοί από τους βασικούς τύπους δραστηριοτήτων είναι (βλ. π.χ. Ur 2007, Harmer 2004):

(α) σύντομος λόγος: σύντομος λόγος ή διάλογος ο οποίος μπορεί να έχει απομνημονευτεί σε αρχικά επίπεδα

(β) εκτενής λόγος: αφήγηση ιστορίας, αστείου, περιγραφή ατόμου, περιγραφή της υπόθεσης βιβλίου ή ενός κινηματογραφικού ή θεατρικού έργου, παρουσίαση, διάλεξη

(γ) επικοινωνιακά παιχνίδια στα οποία μπορούν να συμμετέχουν μεμονωμένοι μαθητές, ζευγάρια, μικρές ή μεγάλες ομάδες μαθητών που επικοινωνούν μεταξύ τους και/ή με ακροατήριο:

1. περιγραφή εικόνας, σχεδίαση εικόνας
2. εντοπισμός διαφορών μεταξύ παρόμοιων εικόνων
3. τοποθέτηση εικόνων ή άλλων πληροφοριών στη σωστή σειρά
4. επίλυση προβλήματος
5. ερωτηματολόγια
6. παιχνίδι ρόλων ή προσομοίωση
7. θέατρο (ντουέτο ή ομάδα)
8. προφορική δραματοποίηση λογοτεχνικού κειμένου
9. αυτοσχεδιασμός
10. προτρεπτικός λόγος

11. ομαδική συζήτηση
12. επιχειρηματολογία ή αντιλογία

Ακολουθούν παραδείγματα δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στις παραπάνω κατηγορίες και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εξάσκηση των μαθητών στον προφορικό λόγο καθώς και την προετοιμασία τους για τις εξετάσεις προφορικού λόγου για το πιστοποιητικό ελληνομάθειας σε διαφορετικά επίπεδα.

Παραδείγματα δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη του προφορικού λόγου

Δραστηριότητα Α.

Παρουσιάζω τον εαυτό μου	Δραστηριότητα: παρουσίαση - μονόλογος
	Ηλικία: Μαθητές όλων των ηλικιών
	Επίπεδο: όλα με διαφοροποίηση των γραμματικών δομών και του λεξιλογίου
	Υλικό: πόστερ

Η δραστηριότητα μπορεί να γίνει οποιαδήποτε στιγμή, αλλά είναι πλέον κατάλληλη στην αρχή της σχολικής χρονιάς για μαθητές σε ενδιάμεσο και προχωρημένο επίπεδο έτσι ώστε να γνωριστούν καλύτερα μεταξύ τους και με το δάσκαλό τους. Δίνει την ευκαιρία στο δάσκαλο να αξιολογήσει τον προφορικό λόγο των μαθητών και να οργανώσει τους διδακτικούς του στόχους. Για τους μαθητές σε αρχάριο επίπεδο μπορεί να γίνει σε άλλη στιγμή, όταν θα υπάρχει το απαραίτητο λεξιλόγιο και οι γραμματικές δομές.

Προετοιμασία:

Ο δάσκαλος ετοιμάζει ένα πόστερ για να παρουσιάσει τον εαυτό του στην τάξη. Το πόστερ περιέχει εικόνες από τον τόπο γέννησης του, το σχολείο του, το πανεπιστήμιό του, τις ξένες γλώσσες που μιλά, τα χόμπι του, κτλ. Παρουσιάζει τον εαυτό του στην τάξη δείχνοντας, παράλληλα, τις σχετικές εικόνες στο πόστερ. Το λεξιλόγιο που χρησιμοποιεί είναι κατάλληλο για το επίπεδο που διδάσκει, π.χ.:

Γεννήθηκα στην Κοζάνη το 1980. Ο πατέρας μου είναι ναυτικός και η μητέρα μου δασκάλα. Μείναμε στην Πτολεμαΐδα μέχρι τα 8 μου χρόνια γιατί εκεί δούλευε η μητέρα μου. Μετά φύγαμε στη Θεσσαλονίκη όπου τελείωσα το δημοτικό, το γυμνάσιο και το λύκειο. Ήμουν πολύ καλή μαθήτρια και λάτρευα το επάγγελμα της μητέρας μου. Έτσι έδωσα εξετάσεις και πέρασα στο Παιδαγωγικό Τμήμα στη Θεσσαλονίκη. Τελείωσα σε 4 χρόνια και τώρα δουλεύω σε ένα δημοτικό σχολείο στη Θεσσαλονίκη. Γνωρίζω δύο ξένες γλώσσες, τα Αγγλικά και τα Ιταλικά, και θέλω να μάθω Γαλλικά. Λατρεύω το διάβασμα, το κολύμπι, και τα ταξίδια. Έχω ταξιδέψει σε πολλά μέρη στη στερεά Ελλάδα, δηλαδή στην Πελοπόννησο, στη Θεσσαλία, στην Ήπειρο, στη Θράκη και σε πολλά νησιά όπως στη Ρόδο, στην Κρήτη, στη Σαντορίνη και στην Κέρκυρα. Έχω επίσης ταξιδέψει και στο εξωτερικό, στην Αγγλία και στην Ιταλία. Το αγαπημένο μου φαγητό είναι τα μακαρόνια με κιμά και όνειρό μου είναι να ταξιδέψω και να δουλέψω σε εξωτικά νησιά!

ΚΟΖΑΝΗ

ΓΟΝΕΙΣ

ΣΠΟΥΔΕΣ

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΤΙ ΛΙΑΤΡΕΥΟ

Στη συνέχεια ο δάσκαλος ζητά από τους μαθητές να ετοιμάσουν ένα πόστερ για να παρουσιάσουν τον εαυτό τους στην τάξη. Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να γίνει μέσα στην τάξη με υλικά που θα φέρει ο δάσκαλος (περιοδικά για να κοπούν εικόνες, ψαλίδι, χαρτί, κόλλα) ή στο σπίτι. Ο δάσκαλος αφήνει χρόνο στους μαθητές να προετοιμαστούν και να κάνουν πρόβα μέχρι που να έχουν ευχέρεια στην ομιλία και γενική άνεση στην παρουσίαση (να δείχνουν τις εικόνες στο κατάλληλο σημείο της ομιλίας και για κατάλληλο χρόνο, κτλ). Μπορεί να θέσει ένα χρονικό περιθώριο για την παρουσίαση από 0,5 – 2 λεπτά ανάλογα με το επίπεδο και την πληροφορία που θέλει ο δάσκαλος να ενσωματώσουν οι μαθητές στην ομιλία τους.

Δραστηριότητα

Ετοίμασε ένα πόστερ για να παρουσιάσεις τον εαυτό σου στους συμμαθητές σου. Δώσε πληροφορίες για τον τόπο γέννησής σου, το σχολείο σου, τις σπουδές σου (για ενήλικες), τις ξένες γλώσσες που μιλάς, το αγαπημένο σου φαγητό, τα χόμπι του, τα όνειρά σου και ό,τι άλλο θέλεις. Κάνε πρόβα στην παρουσίασή σου, για να μιλάς με ευχέρεια. Έχεις 1 λεπτό για να παρουσιάσεις τον εαυτό σου στην τάξη.

Εναλλακτικά θέματα για παρουσίαση: Περιγράψω το κατοικίδιό μου, περιγράψω τον καλύτερό μου φίλο, περιγράψω μια ιδιαίτερη μέρα στη ζωή μου, περιγράψω έναν ονειρεμένο προορισμό, κτλ.

Δραστηριότητα Β.

Τι δείχνει η εικόνα;	Δραστηριότητα: περιγραφή
	Ηλικία: Μαθητές όλων των ηλικιών
	Επίπεδο: αρχάριο, μέσο (αλλά και σε προχωρημένο επίπεδο ανάλογα με την εικόνα)
	Υλικό: εικόνες

Χωρίστε τους μαθητές σε ομάδες των 3. Το ένα άτομο είναι ο γραμματέας. Δώστε την πρώτη εικόνα σε κάθε ομάδα και πείτε τους ότι έχουν 2 λεπτά για να την περιγράψουν. Οι δύο μαθητές λένε όσες περισσότερες προτάσεις μπορούν ενώ ο γραμματέας σημειώνει πάνω στην εικόνα με √ κάθε τι που περιγράφουν. Στο τέλος, κάθε ομάδα αναφέρει πόσα √ έχει. Μετά τους δίνετε τη δεύτερη εικόνα και προσπαθούν να πουν περισσότερες προτάσεις στον ίδιο χρόνο και έτσι να σημειώσουν περισσότερα √ στην εικόνα. Η ομάδα με τα περισσότερα √ για κάθε εικόνα περιγράφει την εικόνα στην τάξη. Επαναλαμβάνετε την άσκηση δύο φορές με τις ίδιες ομάδες, αλλά διαφορετικές εικόνες και διαφορετικό γραμματέα.

Σημείωση: ο χρόνος μπορεί να διαφέρει ανά επίπεδο και να μειωθεί για την περιγραφή της δεύτερης εικόνας σε, π.χ., 1 λεπτό.

Στη συνέχεια ρωτήστε τους μερικές ερωτήσεις:

Εικόνα Α:

BLD022649 [RF] © www.visualphotos.com

- Πώς αισθάνονται τα άτομα στην εικόνα;
- Μπορείτε να δουλεύετε στον ίδιο χώρο με άλλα άτομα;
- Ποιες δραστηριότητες αγαπούν τα παιδιά σας/τα αδέρφια σας;
- Σε ποιον χώρο του σπιτιού περνάτε την περισσότερη ώρα σας;

Εικόνα Β:

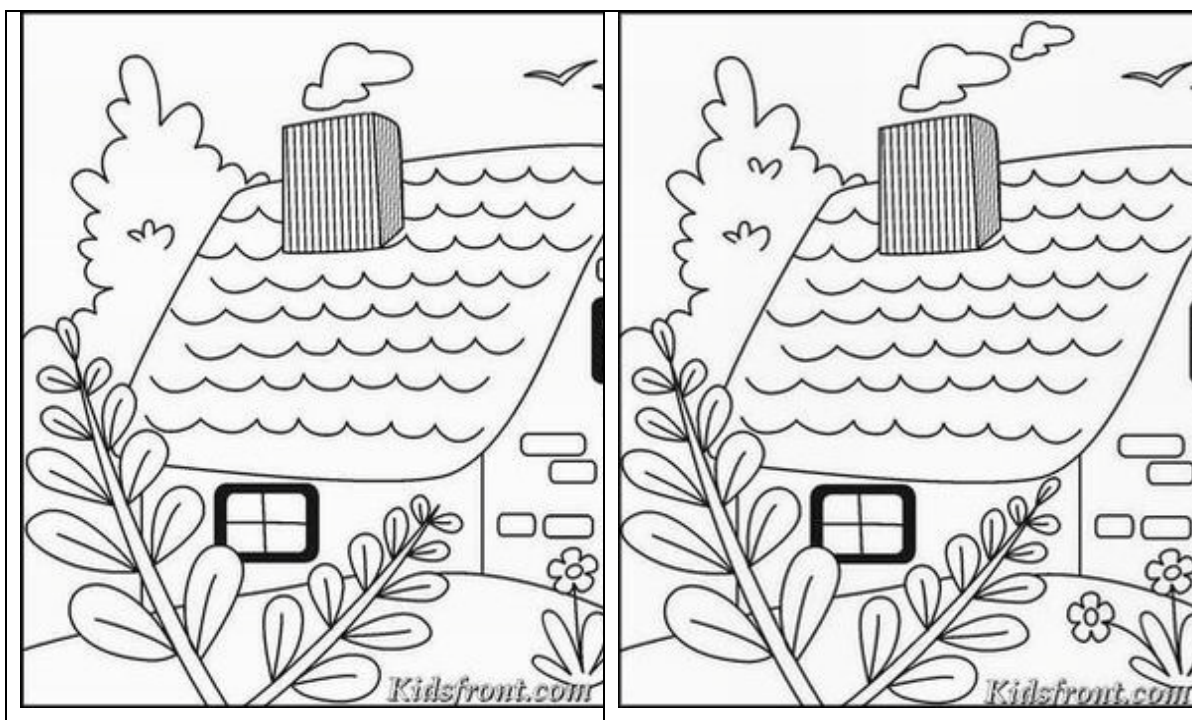

- Ποιο είναι το αγαπημένο σας φαγητό;
- Σας αρέσει η μαγειρική;
- Ποιες δουλειές του σπιτιού αγαπάτε και ποιες δεν αγαπάτε;
- Έχετε κατοικίδια στο σπίτι σας; Βρίσκονται μέσα στο σπίτι ή σε αυλή;

Δραστηριότητα Γ.

Βρες τις διαφορές	Δραστηριότητα: περιγραφή-διάλογος
	Ηλικία: Μαθητές όλων των ηλικιών
	Επίπεδο: αρχάριο, μέσο (A1, A2, B1, B2)
	Υλικό: εικόνες με διαφορές

Χωρίστε τους μαθητές σας σε ζευγάρια και δώστε σε κάθε ζευγάρι την εικόνα Α στον ένα μαθητή και την εικόνα Β στον άλλο. Πείτε τους ότι δεν πρέπει να κοιτούν την εικόνα του συμμαθητή τους, αλλά να συζητήσουν για να εντοπίσουν τις διαφορές. Υπάρχουν 10 διαφορές στις εικόνες. Το ζευγάρι που θα τελειώσει πρώτο θα περιγράψει τις διαφορές στην τάξη, αφού όμως αφήσετε αρκετό χρόνο έτσι ώστε να μπορούν και τα άλλα ζευγάρια να ολοκληρώσουν την εργασία τους. Εικόνες με διαφορές και τις λύσεις τους μπορείτε να βρείτε σε πολλές ιστοσελίδες. Οι παρακάτω είναι από <http://www.kidsfront.com/find-differences.html>. Επιλέξτε την κατάλληλη εικόνα ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών και το λεξιλόγιο που θέλετε να κάνουν εξάσκηση.

Δραστηριότητα Δ.

Ό,τι τύχει	Δραστηριότητα: παιχνίδι-διάλογος
	Ηλικία: Μαθητές όλων των ηλικιών
	Επίπεδο: μέσο, προχωρημένο (B1, B2, Γ1, Γ2)
	Υλικό: καλάθι με χαρτάκια

Προετοιμασία

Ζητάτε από τους μαθητές της τάξης να γράψουν μια οποιαδήποτε σύντομη φράση, πρόταση, ερώτηση, προσταγή, στίχο από τραγούδι σε ένα μικρό χαρτάκι (π.χ. πού θα πας την Κυριακή; παίζω ποδόσφαιρο, χέρια ψηλά και όλα τα φτάνω, άναψε το φως, πώς θα 'θελα να είχα ένα και δύο και τρία και τέσσερα παιδιά, κτλ). Βάζετε όλα τα χαρτάκια σε ένα καλάθι. Κατόπιν ζητάτε από 2 μαθητές να μιλήσουν για ένα θέμα το οποίο μπορείτε να επιλέξετε εσείς ή η τάξη ή οι 2 μαθητές, π.χ. καλοκαιρινές διακοπές. Ενημερώνετε τους μαθητές που μιλούν ότι, όταν θα σηκώνετε μια κάρτα με το όνομά τους, θα πρέπει να έρχονται γρήγορα και να παίρνουν ένα χαρτάκι από το καλάθι. Μετά θα πρέπει να ενσωματώσουν αμέσως το κείμενό του στη συζήτησή τους, προσπαθώντας να το εντάξουν στο θέμα όσο πιο φυσικά γίνεται, π.χ. τροποποιώντας λίγο το θέμα, χρησιμοποιώντας κατάλληλα συνεκτικά σχήματα για να υπάρχει συνοχή, κτλ. Ανάλογα με το επίπεδο, το θέμα και την ευχέρεια που έχουν οι μαθητές μπορείτε να δώσετε 2-5 χαρτάκια σε κάθε μαθητή. Το αποτέλεσμα είναι πολύ διασκεδαστικό και υποκινεί και άλλους μαθητές να παίξουν το παιχνίδι. Θα παρατηρήσετε ότι όσο πιο έμπειροι γίνονται οι μαθητές τόσο πιο φυσικό αλλά και διασκεδαστικό είναι το αποτέλεσμα.

Δραστηριότητα Ε.

Τι έχει προτεραιότητα;	Δραστηριότητα: συζήτηση-διαπραγμάτευση
	Ηλικία: έφηβοι, ενήλικες
	Επίπεδο: μέσο, προχωρημένο (B2, Γ1, Γ2)
	Υλικό: φωτοτυπία

Χωρίστε τους μαθητές σε ομάδες των 4. Ζητήστε τους να συζητήσουν για το ποια από τα παρακάτω θεωρούν τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά ενός καλού πολιτικού και να συμφωνήσουν σε μια σειρά προτεραιότητας. Ζητήστε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει τη σειρά που επέλεξε και να αιτιολογήσει την επιλογή της. Ανάλογα με το λεξιλόγιο και το θέμα, η άσκηση μπορεί να δοθεί και σε επίπεδο B1.

Ένας καλός πολιτικός πρέπει να έχει:

1. Καλούς συνεργάτες
2. Όραμα
3. Φιλικές σχέσεις με πολλά άτομα
4. Ενθουσιασμό
5. Καλές οικονομικές γνώσεις
6. Καλές ιστορικές γνώσεις
7. Καλή εμφάνιση
8. Χρήματα
9. Όμορφο σύντροφο
10. Ευελιξία
11. Ικανότητα να διαπραγματεύεται
12. Ικανότητα να λέει ψέματα
13. Αίσθημα δίκαιου
14. Πατριωτισμό
15. Ειλικρίνεια
16. Ωραία φωνή
17. Εξυπνάδα
18. Αριστοκρατική καταγωγή
19. Ρητορική ικανότητα
20. Αγάπη για τον άνθρωπο

Δραστηριότητα Στ.

	Δραστηριότητα: παιχνίδι ρόλων
	Ηλικία: έφηβοι, ενήλικες
	Επίπεδο: μέσο, προχωρημένο (Β2, Γ1, Γ2)
	Υλικό: φωτοτυπία με ρόλους

Ρόλος Α.

Είστε εκπρόσωπος της WWF και παίρνετε μέρος σε τηλεοπτική εκπομπή με θέμα τη χρήση της γούνας στο ρουχισμό. Πιστεύετε ότι δεν πρέπει να θανατώνονται ζώα για το ρουχισμό, ότι πολλά είδη μειώνονται σημαντικά ή απειλούνται με αφανισμό από το εμπόριο της γούνας με σοβαρές επιπτώσεις για το οικοσύστημα. Επιπλέον, πολλά άτομα στο χώρο της μόδας και στο εμπόριο κερδίζουν πολλά χρήματα λόγω της ματαιοδοξίας αυτών που αγοράζουν γούνες. Τονίζετε ότι υπάρχουν πολλές εναλλακτικές και οικολογικές λύσεις για ρουχισμό. Δίνετε και άλλα επιχειρήματα και προσπαθείτε να πείσετε το συνομιλητή σας και τους τηλεθεατές για τη θέση σας.

Ρόλος Β.

Είστε εκπρόσωπος του συλλόγου γουνοποιών και γουνεμπόρων Καστοριάς. Πιστεύετε ότι η χρήση της γούνας για ρουχισμό δεν είναι προβληματική, όταν εκτρέφονται ζώα γι' αυτό το σκοπό. Επίσης, ότι δε διαφέρει καθόλου από την εκτροφή ζώων για τη διατροφή μας αλλά και για τη χρήση του δέρματος σε αξεσουάρ όπως πορτοφόλια, τσάντες καθώς και για τα παπούτσια. Επιπλέον, η γούνα αποτελεί ένα φυσικό προϊόν που χρησιμοποιείται από τα αρχαία χρόνια και δεν επιβαρύνει τον πλανήτη με συνθετικές ύλες αλλά και με την υπερβολική χρήση βαμβακιού η οποία χρειάζεται μεγάλα αποθέματα νερού. Τονίζετε ότι η οικονομία μιας ολόκληρης περιοχής βασίζεται στη γούνα με επιπτώσεις στην οικονομία της χώρας. Δίνετε και άλλα επιχειρήματα και προσπαθείτε να πείσετε το συνομιλητή σας και τους τηλεθεατές για τη θέση σας.

Δραστηριότητα Ζ.

Αυτοσχεδιάζω (δίνονται 4 διαφορετικοί τύποι αυτοσχεδιασμού)	Δραστηριότητα: μονόλογος-αυτοσχεδιασμός Ηλικία: Μαθητές όλων των ηλικιών
	Επίπεδο: μέσο, προχωρημένο (Β1, Β2, Γ1, Γ2)
	Υλικό: χαρτάκια με θέματα

- (1) Ο δάσκαλος ετοιμάζει έναν κατάλογο από θέματα που μπορεί να είναι μόνο μια λέξη, ή αρχή ή το τέλος μιας φράσης/πρότασης, μια παροιμία, ένα ρητό, κτλ. Γράφει κάθε θέμα σε ένα χαρτάκι. Δίνει ένα χαρτάκι σε ένα μαθητή και τον/την αφήνει ένα λεπτό για να προετοιμαστεί και να κρατήσει σημειώσεις. Δίνει στο μαθητή 2-3 λεπτά για να μιλήσει πάνω στο θέμα. Ο μαθητής χρειάζεται να καλύψει όλο τον χρόνο του και να αποφεύγει συχνές επαναλήψεις. Δίνεται έμφαση στην ποιότητα των ιδεών, στη σχέση με το θέμα που δόθηκε και στη συνοχή.

Θέματα:

Μια φορά και έναν καιρό, η βροχή...

Πόλεμος

.....Και έτσι έζησαν αυτοί καλά και εμείς αλλιώς.

.... Αυτή ήταν η καλύτερη μέρα της ζωής μου.

Ομορφιά

Η σοκολάτα είναι ό,τι πιο αγαπημένο...

Αν ήμουν πλούσιος....

- (2) Ο δάσκαλος ετοιμάζει χαρτάκια με 3 πληροφορίες: (α) το όνομα κάποιου διάσημου προσώπου, (β) ένα αντικείμενο, (γ) κάποιο φαγητό. Δίνει ένα χαρτάκι σε ένα μαθητή και του/της ζητάει να φτιάξει μια ιστορία με αυτές τις πληροφορίες.

Πρόσωπο, αντικείμενο, φαγητό:

1. Ντέιβιντ Μπέκαμ, ρολόι, μαρούλι
2. Μπαράκ Ομπάμα, κουτί, ρυζόγαλο
3. Μαρία Κάλλας, i-rad, κοκκινιστό
4. Τζούλια Ρόμπερτς, στυλό, μπιφτέκι
5. Νανά Μούσχουρη, ποτήρι, μαρίδα
6. Μάριος Φραγκούλης, γυαλί, ομελέτα

(3) Θα σας πείσω

Ο μαθητής παίρνει ένα χαρτάκι με ένα θέμα για το οποίο χρειάζεται να πείσει το ακροατήριο.

Θέματα:

Πείσε μας ότι είσαι η καλύτερη επιλογή για πρωθυπουργός

Πείσε μας ότι είσαι η καλύτερη επιλογή για πρόεδρος εταιρείας

Πείσε μας για την ένταξή σου στην ολυμπιακή αποστολή

Πείσε μας για τη συμμετοχή σου στο διαγωνισμό της μαθηματικής εταιρείας

Πείσε μας για τη συμμετοχή σου σε έρευνα στη ΝΑΣΑ

(4) Αποδοχή βραβείου

Ο δάσκαλος δίνει στους μαθητές ένα χαρτάκι με το βραβείο που κέρδισαν (Oscar, Grammy, Χρυσή σφαίρα, Καλύτερος αθλητής, αθλήτρια, κτλ). Οι μαθητές εκφωνούν ένα σύντομο λόγο για την αποδοχή του βραβείου.

Σημείωση: (α) Η συνολική διαδικασία για τις ασκήσεις 2, 3, 4, είναι η ίδια με την άσκηση 1 παραπάνω, δηλαδή ο δάσκαλος δίνει στο μαθητή 1 λεπτό για προετοιμασία και 2-3 λεπτά για ομιλία.

(β) Για τις ασκήσεις 3 και 4 μπορεί εναλλακτικά να γίνει προετοιμασία στο σπίτι έτσι ώστε να γίνει εξάσκηση σε σύντομο λόγο χωρίς αυτοσχεδιασμό.

Βιβλιογραφία

Το θεωρητικό περιεχόμενο και οι δραστηριότητες βασίζονται στις πηγές και στους συνδέσμους που ακολουθούν:

Celce-Murcia, M. Brinton, D. M. & Goodwin, J. M. (1996) *Teaching Pronunciation: a reference for teachers of English to speakers of other languages*. Cambridge: CUP.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (2005) *Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες: εκμάθηση, διδασκαλία, αξιολόγηση*. Συμβούλιο της Ευρώπης.

Harmer, J. (2004) *The Practice of English Language Teaching*. Essex: Longman.

Ur, P. (2007) *A Course in Language Teaching*. Cambridge: CUP.

Χρήσιμοι Σύνδεσμοι

Δείτε θέματα αυτοσχεδιασμού

<http://www.fisherhouse.com/courses/speaking/impromptu.html>

Δείτε βίντεο αυτοσχεδιασμού για την Αγγλική στο

http://www.youtube.com/watch?v=VRfPkd_MHRk&feature=relmfu

Δείτε θέματα επιχειρηματολογίας- αντιλογίας στο

<http://edu.klimaka.gr/scholikes-drasthriothtes/diagwnismoi/1020-agwnes-epicheirhmatologias-antilogias.html>

Δείτε βίντεο επιχειρηματολογίας-αντιλογίας για την Αγγλική στο

<http://www.youtube.com/watch?v=Hy9JMe0EPTI>

Δείτε βίντεο προτρεπτικού λόγου για την Αγγλική στο

<http://www.youtube.com/watch?v=TZGXh34Vdt0&feature=relmfu>

Ρητοτική και μαθητές

http://studentsrhetoric.blogspot.gr/2010_01_01_archive.html